

Verkorte versie van de criteria Maatlat Duurzame Veehouderij

Voor beoordeling of wordt voldaan aan de criteria is het volledige certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij benodigd

Datum van ingang:	1 april 2009
Geldig tot:	1 januari 2010
Vastgesteld door:	College van Deskundigen MDV
Behorende bij volgnummer:	MDV.3 versie 1

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het meest recente certificatieschema en eventuele 'aanvullende besluiten' staan gepubliceerd op www.smk.nl. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Maatlat Duurzame Veehouderij zijn wettelijk beschermd en gedeponeed bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 1151838. Bij onterecht gebruik van het woordmerk of het beeldmerk worden sancties opgelegd.

Inhoudsopgave

1.	Uitleg over aanvraag certificaat MDV en relatie met fiscale regelingen	3
2.	1. Beoordelingsrichtlijnen voor controle van criteria voor varkenssector.....	10
	2a Varkens – gaste en dragende zeugen	10
	2b Varkens - kraamzeugen	14
	2c Varkens - gespeende biggen	18
	2d Varkens - vleesvarkens.....	22
	2e Varkens - dekberen.....	26
3.	Beoordelingsrichtlijnen voor controle van criteria voor pluimveesector	31
	3a Pluimvee - opfok legouderdieren en leghennen	32
	3b Pluimvee – productie legouderdieren en leghennen	35
	3c Pluimvee – opfok vleeskuikenouderdieren	39
	3d Pluimvee – productie vleeskuikenouderdieren	42
	3e Pluimvee – vleeskuikens	46
4.	Beoordelingsrichtlijnen voor controle van criteria voor melkveesector (runderen) ..	51

1. Uitleg over aanvraag certificaat MDV en relatie met fiscale regelingen

Certificatie geschiedt middels onderstaande stappen:

- a. De ondernemer heeft bouwplannen en wil in aanmerking komen voor MIA en Vamil.
- b. De ondernemer maakt concrete bouwplannen en vraagt offertes aan.
- c. De ondernemer vraagt een bouw- en milieuvergunning aan voor de nieuwe stal en/of verbouw van de stal. Of, indien van toepassing, maakt de ondernemer melding in het kader van het Besluit Landbouw Milieubeheer voor de nieuwe stal en/of verbouw van de stal.
- d. De ondernemer contracteert een certificatie-instelling voor certificering. De certificatie-instelling heeft een licentiecontract met SMK en werkt volgens de daarin gestelde voorwaarden. De contactgegevens van de certificatie-instellingen met licentie staan op www.smk.nl.
- e. Op basis van de onderstaande documenten beoordeelt de certificatie-instelling (SMK controleert dus niet) of het stalontwerp van de nieuwe of verbouwde stal voldoet aan de criteria van de Maatlat Duurzame Veehouderij:
 - een kopie van de offerte(s) voor de aanschaf van stal- en stalonderdelen (deze hoeven niet ondertekend te zijn, maar dienen wel overeen te komen met de geplande bouw);
 - bij het bouwen van onderdelen van de stal in eigen beheer dient een complete beschrijving (incl. tekeningen) van de in eigen beheer geplande bouw aanwezig te zijn;
 - een kopie van de (aanvraag van de) volledige milieuvergunning of indien van toepassing van de melding in kader van Besluit Landbouw Milieubeheer;
 - een kopie van de (aanvraag van de) bouwvergunning;
 - een gedetailleerde bouwtekening van de gemelde stal;
 - lijst waarop staat aangegeven hoeveel punten er op de maatlatten worden behaald, onderbouwd met offertes, vergunningen en tekeningen
 - de ondernemer verklaart door ondertekening van de aanmelding dat hij van plan is de stal zoals op de tekening aangegeven te willen gaan bouwen (middels een modelverklaring).

Bij voldoen aan de criteria zal de certificatie-instelling een stalontwerp certificaat afgeven. Een certificaat voor het stalontwerp is maximaal 24 maanden geldig.

- f. Voor deelname aan de fiscale regelingen MIA en Vamil dient de ondernemer de gemaakte kosten binnen drie maanden te melden. Alle informatie over de procedure voor melding voor de fiscale regelingen MIA en Vamil is op te vragen bij SenterNovem (www.senternovem.nl/mia) of via de helpdesk (e-mail adres helpdesk is miavamil@senternovem.nl). De ondernemer dient in het bezit te zijn van een certificaat voor het stalontwerp (= stalontwerp certificaat MDV) voordat een melding gedaan kan worden voor MIA en Vamil. Let er op dat het certificaat voor het stalontwerp is afgegeven op de versie van het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij dat vigerend is op moment van het aangaan van de investeringsverplichtingen.
- g. Na oplevering van de gemelde stal dient een stalcertificaat te worden behaald. De certificatie-instelling zal voor dit certificaat een administratieve en fysieke audit uitvoeren. De stal wordt getoetst op het certificatieschema dat geldig was bij aanmelding van de stal(onderdelen) en derhalve is dit het certificatieschema dat van toepassing was bij het stalontwerp certificaat MDV. Het is toegestaan dat de uiteindelijke stal op onderdelen afwijkt van de situatie waarvoor het voorlopige certificaat is verkregen, maar ook in deze gewijzigde toestand moeten voldoende punten worden behaald.
Let wel: het is mogelijk dat de stal onder twee verschillende versies van het certificatieschema MDV valt wanneer investeringen voor de stal in meerdere meldingen wordt gedaan waarbij meerdere versies van het certificatieschema relevant kunnen zijn.

Omdat de stal niet alleen wordt getoetst op aanwezigheid, maar ook op het in werking zijn van de stalonderdelen dient de stal in gebruik te zijn genomen en een dierbezetting van minimaal 50% te hebben bij certificatie. Bij een melkveestal betekent dit dat minimaal 50% van het aantal vergunde of gemelde melkkoeien de stal bezetten.

Voor melkvee(runderen) gelden geen aparte criteria voor jongvee

De jongvee-ruimten in een MDV-melkveestal hoeven niet aan specifieke criteria te voldoen, maar mogen wel worden meegenomen in het totaal van investeringen. Dit tot een maximum van eenzelfde aantal jongveeplaatsen als het aantal melkveeplaatsen (incl. droge koeien) waarvoor wordt gebouwd.

Normen afhankelijk van bedrijfsgrootte

De minimaal te behalen punten voor een stal(ontwerp)certificaat op de verschillende maatlaten is deels afhankelijk van de bedrijfsgrootte. Voor de exacte definitie van bedrijfsgrootte wordt aangesloten op de bestaande definitie van het begrip 'inrichting' uit de Wet Milieubeheer. Een uitgebreide beschrijving hiervan staat op www.infomil.nl. In de MDV zal de term 'bedrijf' worden gehanteerd waarbij voor de definitie naar 'inrichting' wordt verwezen. Veebedrijven kunnen meerdere stallen hebben. Als een ondernemer een stal laat certificeren wordt voor de bepaling van de bedrijfsgrootte het hele bedrijf meegerekend en niet alleen de omvang van de gemelde stal.

De bedrijfsgrootte voor de MDV wordt berekend in Nederlandse grootte-eenheid (nge). Bij melding van een stal voor certificatie wordt berekend hoeveel nge het bedrijf heeft. Hierbij wordt uitgegaan van de nge tabel 2007. *Bij de berekening worden de hectares grasland en voedergrassen buiten beschouwing gelaten, het betreft hier alleen het vee.* Voor bedrijven met minder dan 350 nge, bedrijven tussen de 350 en 700 nge en bedrijven met meer dan 700 nge gelden verschillende minimaal te behalen punten op de dierenwelzijns- en diergezondheidsmaatlat. Dit aantal punten is aangegeven per diercategorie in hoofdstuk 2, 3 en 4.

Nge tabel

Code	diercategorie	nge per dierplaats
Varkens		
255	Beren, 50 kg of meer, dekrijp	0,2606
253	Beren, 50 kg of meer, nog niet dekrijp	0,0577
237*	Biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug	0,0437
235*	Biggen tot 20 kg, nog bij de zeug	0,0000
243	Opfokzeugen en -beertjes, 20-50 kg	0,0577
244	Opfokzeugen, 50 kg of meer, niet gedekt	0,0577
246	Overige zeugen, 50 kg of meer, gust	0,2606
239	Vleesvarkens 20-50 kg	0,0437
240	Vleesvarkens 50-80 kg	0,0437
241	Vleesvarkens 80-110 kg	0,0437
242	Vleesvarkens 110 kg of meer	0,0437
249	Zeugen, 50 kg of meer, bij biggen	0,2606
245	Zeugen, 50 kg of meer, gedekt, niet eerder gebigd	0,2606
251	Zeugen, overig, 50 kg of meer, (gedekt)	0,2606
* rubrieken 235 en 237 (biggen) tellen alleen mee als rubrieken 245, 246, 249 en 251 (zeugen) niet voorkomen		
Kippen		
276	Leghennen, 18 weken tot 20 maanden	0,0026
278	Leghennen, 20 maanden of ouder	0,0026
275	Leghennen, jonger dan 18 weken	0,0014
272	Ouderdieren legrassen, jonger dan 18 weken	0,0034
274	Ouderdieren legrassen, ouder dan 18 weken	0,0043
273	Ouderdieren vleesrassen, 18 weken of ouder	0,0052
271	Ouderdieren vleesrassen, jonger dan 18 weken	0,0034
269	Vleeskuikens	0,0013

Melkvee(runderen)

203	Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	0,1761
201	Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	0,1761
209	Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	0,2535
207	Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	0,6021
205	Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	0,2535
211	Melk- en kalfkoeien	1,2042
213	Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	0,6021

Op de website van het Landbouweconomisch Instituut staat een rekenmodule om het aantal nge te berekenen (www.lei.wur.nl onder sector in cijfers). Let wel: voor de certificering van 2009 dient in de rekenmodule het jaar 2008 te worden gekozen.

Vragen

Interpretatievragen betreffende de criteria kunnen worden voorgelegd aan het College van Deskundigen MDV. Neem hiervoor contact op met SMK, dit kan via www.smk.nl waar onder MDV een vragenformulier beschikbaar is.

Korte toelichting op de audit van de ammoniakmaatlat

Voor de ammoniakmaatlat wordt uitgegaan van het Rav-nummer van de stal en van de punten die dit systeem behaalt. Rav staat voor Regeling ammoniak en veehouderij. Op de milieuvergunning is te zien wat het Rav nummer van de stal is. In bijlage 1 van de Rav staat een lijst met stalsystemen, deze lijst kan tussentijds worden aangepast. Deze lijst is te raadplegen op www.infomil.nl/rav. Uiteraard kan ieder stalstelsel dat op het moment van de aanvraag voor een stalontwerp certificaat bij de certificatie-instelling op de lijst in de Rav is vermeld, getoetst worden aan de norm in de ammoniakmaatlat.

Indien in één stal gebruik gemaakt wordt van twee verschillende emissiebeperkende technieken en indien deze combinatie niet als zodanig is opgenomen op bijlage 1 van de Rav, wordt bij de puntenberekening op de ammoniakmaatlat uitgegaan van het aantal punten dat het systeem met de laagste emissiewaarde behaalt.

Bij het stalontwerp wordt op basis van offertes, vergunningen en tekeningen gecontroleerd dat de stal gaat voldoen aan de vereiste ammoniakmaatregelen.

De controle na oplevering van de stal van de ammoniakmaatlat geschiedt administratief op basis van de vergunningen. Visueel wordt gekeken of het type stal op de vergunning overeenkomt met de werkelijke situatie. Bijvoorbeeld of de luchtwassers aanwezig zijn, er mestbanden aanwezig zijn of dat er sprake is van een nageschakelde techniek. Waar van toepassing voor de puntenberekening dient gecontroleerd te worden middels meting, specificatie en/of meetrapporten gecontroleerd of (de onderdelen van) installaties aan de vereiste capaciteit voldoen.

Specifiek voor melkvee(runderen) maken naast stalsystemen die voorkomen op bijlage 1 van de Rav voor melkvee ook combinaties van aanvullende perspectievolle maatregelen onderdeel uit van de ammoniakmaatlat. Voor de volledige beschrijving van deze perspectievolle maatregelen wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van de MDV. Er kunnen punten worden verkregen door keuze van een erkend Rav-systeem dat voldoende punten scoort op de ammoniakmaatlat of door toepassing van in dit document vermelde combinaties van perspectievolle maatregelen, maar niet voor beide. De combinatie van aanvullende perspectievolle emissiereducerende maatregelen met Rav-nummer A.1.6.2 (Overige huisvestingssystemen: permanent opstallen) is niet toegestaan.

Korte toelichting op de audit van de dierenwelzijnmaatlat

Voor de dierenwelzijnmaatlat wordt voor het stalontwerp certificaat op basis van eerder genoemde documenten beoordeeld hoeveel punten behaald worden. Eventueel kunnen hier ter verduidelijking detailtekeningen worden gevraagd. Voor het stalcertificaat wordt na oplevering van de stal tijdens een bedrijfsbezoek met een fysieke audit getoetst aan welke maatregelen daadwerkelijk is voldaan en hoeveel punten er worden behaald.

Korte toelichting op de audit van de diergezondheidsmaatlat

Voor de diergezondheidsmaatlat wordt voor het stalontwerp certificaat op basis van eerder genoemde documenten beoordeeld hoeveel punten behaald worden. Eventueel kunnen hier ter verduidelijking detailtekeningen worden gevraagd. Voor het stalcertificaat wordt na oplevering van de stal tijdens een bedrijfsbezoek met een fysieke audit getoetst aan welke maatregelen daadwerkelijk is voldaan en hoeveel punten worden behaald.

Korte toelichting op de audit van de energiematlat

Voor de energiematlat wordt voor het stalontwerp certificaat op basis van eerder genoemde documenten beoordeeld hoeveel punten behaald worden. Eventueel kunnen hier ter verduidelijking detailtekeningen en aanvullende documentatie worden gevraagd. Voor het stalcertificaat wordt na oplevering van de stal tijdens een bedrijfsbezoek met een fysieke audit getoetst aan welke maatregelen daadwerkelijk is voldaan en hoeveel punten worden behaald.

Indien in één stal gebruik gemaakt wordt van twee verschillende emissiebeperkende technieken en indien deze combinatie niet als zodanig is opgenomen op bijlage 1 van de Rav, wordt bij de puntenberekening op de energiematlat uitgegaan van het aantal punten dat het systeem met het hoogste energieverbruik behaalt. Met andere woorden, de puntentoekenning geschiedt op basis van het emissiebeperkende systeem met de minste punten op de energiematlat. Indien een nieuwe bijlage 1 van de Rav wordt gepubliceerd zal in een aanvullend besluit de waardering in punten op de energiematlat van de nieuwe systemen worden vastgesteld.

Intrekken/sancties

Het certificaat voor het stalontwerp wordt pas afgegeven indien aan alle vereisten wordt voldaan. Indien de oplevering van de stal niet plaatsvindt binnen twee jaar na afgifte van het stalontwerp certificaat vervalt het stalontwerp certificaat. Bij certificatie van de stal (stalcertificaat) dient de stal aan alle vereisten te voldoen. Indien een of meer onderdelen bij controle van de gebouwde stal niet blijken te voldoen aan de vereisten dan heeft de ondernemer 3 maanden tijd om aan te tonen dat de stal (alsnog) voldoet tot maximaal 2 jaar na afgifte van het stalontwerp certificaat.

In de regeling voor MIA en Vamil (Milieulijst 2009) is aangegeven dat stallen voor de regeling in aanmerking komen als het gaat om het houden van dieren "in een stal waarvan is vastgesteld dat de stal voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV), dat blijkt uit een (voorlopig) certificaat dat voor de meldingsdatum is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie hiervoor geaccrediteerde organisatie, en waarbij binnen twee jaar na afgifte van het voorlopig certificaat een definitief certificaat wordt overgelegd, dan wel binnen drie jaar een definitief certificaat wordt overgelegd volgens de dan vigerende Maatlat Duurzame Veehouderij en de bijbehorende criteria, beoordelingsrichtlijnen en aanvullende besluiten".

In deze tekst verwijst de term 'voorlopig certificaat' naar het stalontwerp certificaat en de term 'definitief certificaat' naar het stalcertificaat.

Noot voor de gebruiker van het certificatieschema MDV: gezien deze voorwaarden doet men er verstandig aan om (ruim) drie maanden binnen de twee jaar termijn op te leveren om geen risico te lopen het certificaat voortijdig te verliezen en gedwongen wordt op een nieuw, dan vigerend certificatieschema over te moeten gaan.

Geldigheid en continuïteit certificaat

Een certificaat voor het stalontwerp is maximaal 2 jaar geldig. Na 2 jaar vervalt de geldigheid van het stalontwerp certificaat. Een stalcertificaat is minimaal 1 jaar geldig. Indien de ondernemer geen doorlopend certificatiecontract afsluit vervalt de geldigheid van het certificaat en wordt het certificaat binnen twee weken na het beëindigen van het contract met de certificatie-instelling actief ingetrokken door de certificatie-instelling. Het certificaat blijft te allen tijde eigendom van de certificatie-instelling.

Vanuit de voorwaarden van de MIA en Vamil regelingen is continuering van het MDV stalcertificaat niet vereist. Indien men het stalcertificaat wil blijven continueren dan dient jaarlijks een audit plaats te vinden conform de beoordelingsrichtlijnen die gelden voor het stalcertificaat.

Gebruik van het certificaat en logogebruik

Het is de ondernemer toegestaan het stalontwerp certificaat MDV te gebruiken om aan te tonen dat met het stalontwerp aan de eisen van het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij wordt voldaan. Het is de ondernemer toegestaan het stalcertificaat MDV te gebruiken om aan te tonen dat met de stal aan de eisen van het certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij wordt voldaan. Het is dan eveneens toegestaan te vermelden dat men beschikt over een stal die voldoet aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij certificaat.

Het is niet toegestaan op enigerlei wijze het MDV-certificaat te verbinden aan uitingen over de dieren in de stal. Het is aan de leveranciers van stallen toegestaan te publiceren dat men stallen kan leveren welke voldoen aan de eisen voor een MDV-certificaat, echter zonder daarbij enige rechten te kunnen doen gelden op de verlening en het gebruik van het MDV-certificaat.

Indien de ondernemer zich niet houdt aan de voorwaarden voor het gebruik van het MDV-certificaat of anderszins schade toebrengt aan de waarde daarvan, kan overgegaan worden tot intrekking of nietig verklaren van het MDV-certificaat.

Toepassing van het logo is toegestaan in bijvoorbeeld SMK-Nieuws, bij persberichten, op de SMK website, in folders en tijdens presentaties en bijeenkomsten. Het wordt niet toegestaan aan houders van stallen die voldoen aan de criteria van MDV om het logo op enige manier toe te passen. Hiermee wordt voorkomen dat de Maatlat Duurzame Veehouderij zou worden gebruikt als een soort 'product- of bedrijfskeurmerk'. Het logo kan door derden uitsluitend worden gebruikt na schriftelijke toestemming door SMK. De certificatie-instellingen waarmee SMK een licentie heeft afgesloten voor MDV kunnen het logo gebruiken op de door hen afgegeven certificaten. Certificatie-instellingen waarmee SMK een licentie heeft afgesloten en zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie voor de MDV kunnen het logo ook gebruiken voor promotionele uitingen, dat wil zeggen om in communicatie (presentaties, website e.d.) aan te geven dat zij certificeren voor MDV.

Afdrachten voor certificatie

De ondernemer betaalt een afdracht voor certificering aan de beheerder van het certificatieschema, dit betreft aanmeldkosten en een omvang afhankelijke afdracht. De hoogte van de afdrachten worden vastgesteld door de ministeries van VROM en LNV. De certificatie instelling zal deze afdrachten innen. Het tarievenblad is op te vragen bij SMK.

Vakbekwaamheidseisen controleurs MDV

De controleur (in dienst van de certificatie-instelling of op contractbasis ingehuurd) die door de certificatie-instelling bij de certificatie wordt ingeschakeld moet minimaal aan de volgende eisen voldoen.

- Opleiding: afgeronde opleiding op HBO niveau (richting veehouderij of dierlijke productie) of op MBO niveau (richting veehouderij of dierlijke productie) met minimaal 2 jaar ervaring op het vlak van het uitvoeren van audits voor certificatie
- Kennis: kennis op het gebied van duurzaamheid in de dierhouderij, onder andere op het gebied van ammoniak en dierwelzijn. De kennis moet worden gestaafd door opleidingscertificaten dan wel door aangetoonde ervaring op dat gebied. De controleur dient in staat te zijn de criteria juist te interpreteren, te weten wat werkwijze en praktijk is op een dierhouderij bedrijf en wat met de specifieke dierhouderijbegrippen wordt bedoeld.
- Ervaring: tenminste twee jaar ervaring met het uitvoeren van audits voor product-, proces- of inspectieschema's

De beslisser die door de certificatie-instelling bij de certificatie wordt ingeschakeld moet aan de volgende eisen voldoen.

Opleiding: minimaal afgeronde opleiding op HBO niveau in een technische richting of agrarische richting of middels ervaring aantoonbaar op dit niveau functioneren

Ervaring: minimaal twee jaar ervaring met certificatie werkzaamheden

De certificatie-instelling dient de gewenste bekwaamheidseisen aan te tonen. Bij onduidelijkheden kan via SMK het College van Deskundigen worden geraadpleegd.

Klachten

Als er klachten zijn over de werkwijze van de certificatie-instelling dan is de klachtenprocedure van deze certificatie instelling de eerste stap die genomen kan worden. Indien deze procedure niet bekend is, kan deze bij hen opgevraagd worden. Ook SMK kent een klachtenprocedure welke opvraagbaar is. Als er vragen of discussies zijn betreffende een inhoudelijk aspect van de criteria dan kunnen deze aan het College van Deskundigen MDV worden voorgelegd.

Verkorte versie van de criteria Maatlat Duurzame Veehouderij

Voor beoordeling of wordt voldaan aan de criteria is het volledige certificatieschema Maatlat Duurzame Veehouderij benodigd

Varkens

2. 1. Beoordelingsrichtlijnen voor controle van criteria voor varkenssector

2a Varkens – guste en dragende zeugen

Niveau voor MDV – guste en dragende zeugen

	Bedrijfsomvang ≤ 350 nge	Bedrijfsomvang > 350 nge en ≤ 700 nge	Bedrijfsomvang > 700 nge
	Aantal punten	Aantal punten	Aantal punten
Minimum ammoniakmaatlat	4	4	4
Minimum dierenwelzijnmaatlat	45	50	54
Minimum diergezondheidsmaatlat	13	15	16
Minimum energiemaatlat	11	11	11
Vrije ruimte	9	9	9

De wijze van berekenen van de bedrijfsgrootte in nge is opgenomen in hoofdstuk 1.

Ammoniakmaatlat: varkens – guste en dragende zeugen

Rav nr	Systeem	punten ammoniak maatlat	Punten energie maatlat **
D 1.3.3	spoelgotensysteem met dunne mest	4	1
D 1.3.4	mestopvang in en spoelen met aangezuurde vloeistof	31	1
D 1.3.6	biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie	50	0
D 1.3.7	chemisch luchtwassysteem 70% emissiereductie	50	0
D 1.3.8	Koeldekstelsysteem		
D 1.3.8.1	115% koeloppervlak	15	10
D 1.3.8.2	135% koeloppervlak	15	10
D 1.3.9	groepshuisvestingssysteem met voerligboxen of zeugvoerstations, zonder strobed, met schuine putwanden in het mestkanaal		
D 1.3.9.1	met metalen driekantroosters	12	5
D 1.3.9.2	roosters anders dan metalen driekant	4	5
D 1.3.11	chemisch luchtwassysteem 95% emissiereductie	92	0
D 1.3.12	luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch		
D 1.3.12.1	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met chemische wasser (lamellenfilter) en waterwasser	90*	0
D 1.3.12.2	gecombineerd luchtwassysteem 70% emissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter	90*	0
D 1.3.12.3	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter	90*	0
D 1.3.12.4	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser	90*	0

*gecombineerde luchtwasser worden gewaardeerd met extra punten. Voor de puntenberekening wordt 90% ammoniakreductie als uitgangspunt genomen omdat deze gecombineerde wassers ook een bijdrage leveren aan andere duurzaamheidsaspecten.

** hier wordt verwezen naar de energiemaatlat waarbij bepaalde Rav systemen ook punten scoren op de energiemaatlat

Dierenwelzijnmaatlat: varkens – guste en dragende zeugen

	Maatregel	Punten
1	Permanent beschikbaar oppervlak per dier: ≥ 2,50 m ² ≥ 2,75 m ² ≥ 3,00 m ²	5 8 10
2	Aanwezigheid permanent toegankelijke buitenuitloop (verhard, tenminste 1,0 m ² per dier)	3
3	Onverharde uitloop (tenminste 5,0 m ² per dier)	5
4	Weidegang (tenminste 100 m ² per zeug)	15
5	Groepsgrootte < 20 zeugen	0

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	< 40 zeugen	2
	< 60 zeugen	4
	< 80 zeugen	6
	>= 80 zeugen	8
6	<u>Oppervlak dichte vloer per dier:</u> ≥ 1,50 m ² dichte vloer	4
	≥ 1,70 m ² dichte vloer	7
7	<u>Uitvoering ligplaats:</u> - bolle vloer / vloer onder afschot	0
	- bolle vloer / vloer onder afschot met vloerisolatie	1
	- volledig ingestrooide ligruimte	8
8	Hokindeling met scheiding functiegebieden	5
9	Verrijkmateriaal Materialen zijn permanent beschikbaar, geautomatiseerd verstrekt en toegankelijk. <u>Kwaliteit verrijkmateriaal:</u> - Bijtbaar	1
	- Wroetbaar	2
	- Eetbaar	1
	- Noviteit	1
10	Toegankelijkheid verrijkmateriaal (vermenigvuldigingsfactor):	Factor
	- toegankelijk voor < 15% van de dieren tegelijkertijd	1
	- toegankelijk voor < 25% van de dieren tegelijkertijd	2
	- toegankelijk voor < 50% van de dieren tegelijkertijd	3
	- toegankelijk voor ≥ 50% van de dieren tegelijkertijd	4
	- extra punt voor interactie met buurhokken	1
11	Watermeetsysteem per afdeling (afleesbaar te zijn, direct of via managementsysteem)	1
12	<u>Voergift:</u> - krachtvoer wordt op groepsniveau verstrekt (bv lange trog)	0
	- Krachtvoer wordt op individu-niveau verstrekt (bv voerdosator)	3
	- Krachtvoer wordt op individu-niveau ingesteld (bv voerstation)	5
	- (Aangepast) krachtvoer staat onbeperkt ter beschikking	7
13	<u>Bescherming tijdens het vreten:</u> - Zeugen staan onbeschermd te vreten	0
	- Zeugen staan tussen (schoft)hekjes te vreten	2
	- Zeugen staan volledig beschermd en ongestoord (ingesloten) te vreten	5
14	<u>Wijze van voeren:</u> - Zeugen moeten na elkaar eten (volledig volgtijdig)	0
	- Een aantal zeugen kan tegelijkertijd vreten	3
	- Alle zeugen kunnen tegelijkertijd vreten	5
15	<u>Ruwvoer</u> De zeugen hebben permanent de beschikking over ruwvoer (anders dan stro), machinaal verstrekt	5
16	<u>Uitvoering mestplaats:</u> - dichte vloer (63 Leroux bij aanleg) met gierafvoer	1
	- geprofileerde metaalroosters	0
	- gietijzeren roosters	2
	- betonroosters (63 Leroux bij aanschaf)	2
	- ingestrooide mestruimte	3
17	<u>Groepssamenstelling:</u> - vaste groep (samenstellen voor of enkele dagen na het dekken)	10
	- wisselgroep, waaraan steeds zeugen worden toegevoegd	0
18	<u>Aparte of aanvullende ruimte voor het samenstellen van een nieuwe groep:</u> totaal beschikbaar < 5,0 m ² / dier	0
	totaal beschikbaar ≥ 5,0 m ² / zeug	5
	totaal beschikbaar ≥ 10,0 m ² / zeug	8
19	<u>Vluchtvoorzieningen in de mengruimte (schotjes / boxen)</u>	2
20	In de afdeling kan een afzondergelegenheid met voer en water worden gecreëerd om een individuele zeug, indien nodig, tijdelijk af te zonderen	5
21	<u>Emissiebeperkende inrichting in de stal (luchtwater valt hier derhalve niet onder)</u>	3
22	<u>Voorkomen hittestress:</u>	

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	- Conditioneren ingaande stallucht (bijv. luchtinlaat onder bolle vloer, grondwaterkoeling, grondbuisventilatie)	3
	- Verneveling water boven rooster / douche	5
23	Directe daglichttoetreding, uitgaande van percentage van lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak ten opzicht van het vloeroppervlak	
	> 2,0 %	2
	> 3,0 %	3
	> 5,0 %	4
24	Schuurvoorziening (schuurpaal / borstel)	2
25	Zoelgelegenheid, alleen in combinatie met onverharde buitenuitloop	6

Diergezondheidsmaatlat: varkens – guste en dragende zeugen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
1	spoelplaats voor voertuigen	3
2	Vuile/ schone weg:	
	- Belemmering om het erf op te rijden	1
	- Belemmering + vuile/schone weg	4
	- Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert	5
	- Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert + transportvoertuigen komen niet vlak langs de luchtinlaat.	8
3	Looplijnschets aanwezig en zichtbaar opgehangen	2
4	Erfverharding (min. 2,0 m) aansluitend aan de stallen (rondom)	2
5	Hygiënesluis:	
	- indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een gewone kraan,	4
	- Indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een knie-, elleboogbediening of een infraroodsensor.	5
	- Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche.	7
	- Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche en een UV kast	9
6	- quarantaine stal voor aangevoerde opfokgelten minimaal 5 weken of	4
	- eigen opfokafdelingen (controle met milieuvergunning)	8
7	- Combiwasser of Chemische lucht wasser	3
	- Een absoluut filter	6
8	Afleverplaats voor dieren aan de rand van het bedrijf	3
9	Krachtvoersilo op het schone bedrijfsgedeelte met een aansluitpunt op het vuile bedrijfsgedeelte en bedrijfseigen krachtvoersilo koppelingen	2
10	Mestaanzuigpunt op de vuile weg + aanwezig bedrijfseigen aansluitkoppelingen	2
11	Aanvoersluis voor strooisel en zakgoed	2
12	Kadaverkoeling op de scheiding van de vuile en schone weg	2
13	Gescheiden stallen per diercategorie (ruimtelijk en klimaat gescheiden)	8
14	Frequente en volledige afvoer van mest uit de afdeling	3
15	Dichte hokafscheiding tussen hokken	3
16	Zeugendouche	6
17	Schoonmaakrobot	3
18	Vaste inweekinstallatie boven hok	3
19	Blauwe centrale hogedrukleiding (minimaal 30 bar)	2
20	Doorspoelinstallatie voor waterleidingen	2
21	Drinkwaterregistratie per afdeling	2
22	Gescheiden systemen voor drinkwater en medicijnen geregeld per afdeling	2
23	Gesloten drinkwaterleidingsysteem	2

Energiemaatlat: varkens – guste en dragende zeugen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
1	Huisvesting op stro	1
2	Gemiddelde isolatiewaarde:	
	- 2,5 < R < 3,5	1
	- 3,5 < R < 4,5	2

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	- R>4,5	3
3	Putdiepte maximaal 1,0 m	1
	Warm(te-terug)winning	
4	- warmtewisselaar: lucht/lucht	5
5	- warmtewisselaar: lucht/water	3
6	- warmtewisselaar: water/water	1
7	- warmtewisselaar: lucht/grond (grondbuizen)	2
8	luchtaanvoer via grondkanalen	1
9	warmte/koude-opslag in de grond via grondwarmte-wisselaar	4
10	warmte/koude-opslag in de grond via aquifer	4
11	gebruik warmte-overschot van naastliggende activiteit	5
12	warmtepomp	1
13	warmtedak	2
14	rondpompen warmte	1
	Alternatieve energiebronnen	
15	verwarmingsetel gestookt op afvalhout	10
16	warmtekrachtinstallatie gestookt met biomassa	14
17	warmtekrachtinstallatie met behulp van een zuigermotor	12
18	windenergie	
	- vermogen ≤ 25 kW	3
	- vermogen > 25 kW	5
19	zonne-energie	
	- 25% besparing op elektraverbruik	1
	- 50% besparing op elektraverbruik	3
	- 75% besparing op elektraverbruik	5
	- 100% besparing op elektraverbruik	7
	Verwarming	
20	verwarmen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	4
	Ventilatie	
21	automatisch gestuurde natuurlijke ventilatie	6
22	meetwaaier en smoorunit	1
23	regeling ventilatoren voor klimaatbeheersing:	
	ventilatie per afdeling/stal	
	- triacregeling	1
	- frequentieregeling	2
	centrale afzuiging:	
	- triacregeling	2
	- frequentieregeling	3
24	cascaderegeling ventilatoren	2
25	hybride ventilatie	1
26	koelen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	2
	Verlichting	
27	daglicht: verdeeld over de afdeling minimaal 2,0% van vloeroppervlak via lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak	2
28	LED - hoofdverlichting	2
29	natrium lampen	2
30	verticaal opgehangen HFTL-verlichting	1
31	energiezuinige armaturen	1
32	Bewegingsmelders	1
33	schemerschakelaars	1
34	gescheiden verlichtingscircuits	1
35	daglichtkokers	2
	Emissiearme technieken	
36	<ul style="list-style-type: none"> • technieken met hoog energieverbruik • technieken met een bovengemiddeld energieverbruik • technieken met gemiddeld energieverbruik • technieken met een laag energieverbruik 	<p>0</p> <p>1</p> <p>5</p> <p>10</p>

2b Varkens - kraamzeugen

Niveau voor MDV – kraamzeugen

	Bedrijfsomvang ≤ 350 nge	Bedrijfsomvang > 350 nge en ≤ 700 nge	Bedrijfsomvang > 700 nge
	Aantal punten	Aantal punten	Aantal punten
Minimum ammoniakmaatlat	14	14	14
Minimum dierenwelzijnmaatlat	21	25	27
Minimum diergezondheidsmaatlat	7	8	9
Minimum energiemaatlat	11	11	11
Vrije ruimte	10	10	10

De wijze van berekenen van de bedrijfsgrootte in nge is opgenomen in hoofdstuk 1.

Ammoniakmaatlat: varkens – kraamzeugen

RAV nr	systeem	Punten ammoniak maatlat	Punten energie maatlat* *
D 1.2	diercategorie kraamzeugen (incl. biggen tot spenen)		
D 1.2.9	schuiven in mestgoot	14	1
D 1.2.10	biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie (al dan niet met afzet spuiwater op eigen land)	14	0
D 1.2.11	chemisch luchtwassysteem 70% emissiereductie	14	0
D 1.2.12	koeldekstelsysteem (150% koeloppervlak) met hergebruik warmte	17	10
D 1.2.12	koeldekstelsysteem (150% koeloppervlak) zonder hergebruik warmte	17	0
D 1.2.15	chemisch luchtwassysteem 95% emissiereductie	86	0
D 1.2.17			
D 1.2.17.1	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met chemische wasser (lamellenfilter) en waterwasser	90*	0
D 1.2.17.2	gecombineerd luchtwassysteem 70% emissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter	90*	0
D 1.2.17.3	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter	90*	0
D 1.2.17.4	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser	90*	0

*gecombineerde luchtwasser worden gewaardeerd met extra punten. Voor de puntenberekening wordt 90% ammoniakreductie als uitgangspunt genomen omdat deze gecombineerde wassers ook een bijdrage leveren aan andere duurzaamheidsaspecten.

** hier wordt verwezen naar de energiemaatlat waarbij bepaalde Rav systemen ook punten scoren op de energiemaatlat

Dierenwelzijnmaatlat: varkens – kraamzeugen

	Maatregel	Punten
1	Bewegingsvrijheid zeug: Zeug staat gedurende hele kraamfase ingesloten in een box (gangbaar verondersteld) Zeug staat tot max. 1 week na het werpen ingesloten in een box, alleen bij > 5,0 m ² bruikbaar oppervlak Zeug wordt niet ingesloten in een box (alleen vanaf meer dan 6,0 m ² bruikbaar oppervlak)	0 10 20
2	Zeug heeft toegang tot buitenuitloop (tenminste 2,5 m ² buitenuitloop, de toekenning van dit punt vindt alleen plaats als er in de stal tenminste 4,5 m ² bruikbaar oppervlak is)	3
3	Bewegingsruimte biggen (en loslopende zeug): - totaal hokoppervlak < 4,5 m ² - totaal hokoppervlak ≥ 4,5 m ² - totaal hokoppervlak ≥ 5,0 m ² - totaal hokoppervlak ≥ 6,0 m ² (mogelijk in combinatie met buitenuitloop)	0 5 8 10

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	- totaal hokoppervlak $\geq 7,0 \text{ m}^2$ (<i>mogelijk in combinatie met buitenuitloop</i>)	15
4	<u>Uitvoering ligplaats zeug:</u> - volledig rooster ($1,30 \text{ m}^2$ metaalrooster) - dichte, harde vloer onder de zeug van minimaal 1,40 m lengte - dichte, zachte vloer (bv geplastificeerd metaal) onder de zeug van minimaal 1,40 m lengte - ingestrooide dichte vloer onder de zeug	0 2 4 5
5	Afgeschermdde ligplaats voor de biggen: tenminste $0,6 \text{ m}^2$ / toom = wettelijk kader $\geq 0,8 \text{ m}^2$ / toom $\geq 1,0 \text{ m}^2$ / toom $\geq 1,2 \text{ m}^2$ / toom	0 4 6 7
6	Zeug staat minimaal gedurende eerste week na werpen ingesloten in een kraambox (bescherming biggen)	8
7	Biggen hebben eerste week geen toegang tot staande zeug (bv wegzakkende biggenesten)	4
8	Verrijkingsmateriaal Materialen zijn permanent beschikbaar, geautomatiseerd verstrekt en toegankelijk. <u>Kwaliteit verrijkingsmateriaal:</u> - Bijtbaar - Wroetbaar - Eetbaar - Noviteit	1 1 1 2
9	Toegankelijkheid verrijkingsmateriaal (vermenigvuldigingsfactor): - toegankelijk voor de zeug - toegankelijk voor de biggen - toegankelijk voor zeug en biggen - extra punt voor interactie met buurhokken	Factor: 1 2 3 1
10	Watermeetsysteem per afdeling (afleesbaar te zijn, direct of via managementsysteem)	1
11	<u>Voerverstrekking zeug:</u> Zeug krijgt voer middels voorraadvoeding met zelfdoseerder	2
12	<u>Bijvoeren biggen:</u> bijvoeren biggen vanaf 2 weken leeftijd	2
13	<u>Uitvoering mestplaats zeug</u> - dichte betonvloer (tenminste 63 Leroux bij aanleg) met gierafvoer en dagelijkse mestverwijdering - geprofileerde (metaal) roosters - gietijzeren roosters - dik ingestrooide mestruimte voor de zeug	2 1 2 3
14	<u>Emissiebeperkende inrichting in de stal (luchtwater valt hier derhalve niet onder)</u>	3
15	<u>Voorkomen hittestress zeug:</u> - Conditioneren ingaande stallucht met luchtaanvoer bij kop van de zeug - Vloerkoeling onder de zeug	3 5
16	<u>Microklimaat biggen:</u> Vloerverwarming warmtelamp onderkomen	2 2 2
17	Directe daglichttoetreding, uitgaande van percentage van lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak ten opzicht van het vloeroppervlak > 2,0 % > 3,0 % > 5,0 %	2 3 4
18	<u>Schuurvoorziening (schuurpaal / borstel)</u>	2
19	Gemiddelde speenleeftijd > 21 dagen = gangbaar Gemiddelde speenleeftijd > 28 dagen Gemiddelde speenleeftijd > 35 dagen bij <u>loslopende</u> zeugen Gemiddelde speenleeftijd > 35 dagen bij <u>ingesloten</u> zeugen	0 5 8 0

Diergezondheidsmaatlat: varkens – kraamzeugen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
1	spoelplaats voor voertuigen	3
2	Vuile/ schone weg: Belemmering om het erf op te rijden Belemmering + vuile/schone weg Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert + transportvoertuigen komen niet vlak langs de luchtinlaat.	1 4 5 8
3	Looplijnschets aanwezig en zichtbaar opgehangen	2
4	Erfverharding (min. 2,0 m) aansluitend aan de stallen (rondom)	2
5	Hygiënesluis: indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een gewone kraan, Indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een knie-, elleboogbediening of een infraroodsensor. Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche. Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche en een UV kast	4 5 7 9
6	Combiwasser of Chemische lucht wasser Een absoluut filter	3 6
7	Afleverplaats voor dieren aan de rand van het bedrijf	3
8	Krachtvoersilo op het schone bedrijfsgedeelte met een aansluitpunt op het vuile bedrijfsgedeelte en bedrijfseigen krachtvoersilo koppelingen	2
9	Mestaanzuigpunt op de vuile weg + aanwezig bedrijfseigen aansluitkoppelingen	2
10	Aanvoersluis voor strooisel en zakgoed	2
11	Kadaverkoeling op de scheiding van de vuile en schone weg	2
12	Extra set kadavertonnen als in de koeling past (één in gebruik, één leegstand)	2
13	Gescheiden stallen per diercategorie (ruimtelijk en klimaat gescheiden)	8
14	Frequente en volledige afvoer van mest uit de afdeling	3
15	Dichte hokafscheiding tussen hokken	3
16	Schoonmaakrobot	3
17	Vaste inweekinstallatie boven hok	3
18	Blauwe centrale hogedrukleiding (minimaal 30 bar)	2
19	Doorspoelinstallatie voor waterleidingen	2
20	Drinkwaterregistratie per afdeling	2
21	Gescheiden systemen voor drinkwater en medicijnen geregeld per afdeling	2
22	Gesloten drinkwaterleidingsysteem	2
23	Extra drinkwaterpunt per kraamhok	2
24	RVS kraamboxen	3
25	Opklapbaar kraamhok	2

Energiemaatlat: varkens - kraamzeugen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	Bouwkundig	
1	Gemiddelde isolatiewaarde: - $2,5 < R < 3,5$ - $3,5 < R < 4,5$ - $R > 4,5$	1 2 3
2	putdiepte: maximaal 0,8 m	1
	Warm(te-terug)winning	
3	warmtewisselaar: lucht/lucht	11
4	warmtewisselaar: lucht/water	6
5	warmtewisselaar: water/water	1
6	warmtewisselaar: lucht/grond (grondbuizen)	4
7	luchtaanvoer via grondkanalen	2
8	warmte/koude-opslag in de grond via grondwarmte-wisselaar	9
9	warmte/koude-opslag in de grond via aquifer	9
10	gebruik warmte-overschot van naastliggende activiteit	11
11	warmtepomp	4

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
12	warmtedak	5
13	rondpompen warmte	1
	Alternatieve energiebronnen	
14	verwarmingsketel gestookt op afvalhout	10
15	Warmtekracht installatie gestookt met biomassa	16
16	Warmtekracht installatie met behulp van een zuigermotor	14
17	windenergie vermogen ≤ 25 kW vermogen > 25 kW	3 5
18	zonne-energie - 25% besparing op elektraverbruik - 50% besparing op elektraverbruik - 75% besparing op elektraverbruik - 100% besparing op elektraverbruik	1 3 5 7
	Verwarming	
19	HR-ketels aangesloten op een systeem dat alleen een lage temperatuur vraagt, zoals vloerverwarming	6
20	dimmers biggenlampen	1
21	verwarmen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	9
	Ventilatie	
22	automatisch gestuurde natuurlijke ventilatie	6
23	meetwaaijer en smoorunit	2
24	regeling ventilatoren voor Klimaatbeheersing ventilatie per afdeling/stal: - triacregeling - frequentie-regeling centrale afzuiging: - triacregeling - frequentie-regeling	1 2 2 3
25	hybride ventilatie	1
26	koelen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	2
	Verlichting	
27	daglicht: verdeeld over de afdeling minimaal 2,0% van vloeroppervlak via lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak	2
28	LED-verlichting: hoofdverlichting	2
29	energiezuinige armaturen	1
30	Bewegingsmelders	1
31	schemerschakelaars	1
32	gescheiden verlichtingscircuits	1
33	daglichtkokers	2
	Emissiearme technieken	
34	<ul style="list-style-type: none"> • technieken met hoog energieverbruik • technieken met een bovengemiddeld energieverbruik • technieken met gemiddeld energieverbruik • technieken met een laag energieverbruik 	0 1 5 10

2c Varkens - gespeende biggen

Niveau voor MDV – gespeende biggen

	Bedrijfsomvang ≤ 350 nge	Bedrijfsomvang > 350 nge en ≤ 700 nge	Bedrijfsomvang > 700 nge
	Aantal punten	Aantal punten	Aantal punten
Minimum ammoniakmaatlat	9	9	9
Minimum dierenwelzijnmaatlat	21	25	27
Minimum diergezondheidsmaatlat	13	15	16
Minimum energiemaatlat	8	8	8
Vrije ruimte	9	9	9

De wijze van berekenen van de bedrijfsgrootte in nge is opgenomen in hoofdstuk 1.

Ammoniakmaatlat: varkens – gespeende biggen

Rav nr	systeem	NH ₃ aantal punten	Aantal punten energie maatlat
D 1.1	diercategorie biggenopfok (gespeende biggen)		
D 1.1.3	mestopvang in water in combinatie met een mestafvoersysteem		
D 1.1.3.2	hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	30	0
D 1.1.6	mestopvang in en spoelen met aangezuurde vloeistof volledig rooster		
D 1.1.6.2	hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	13	1
D 1.1.11	koeldeksysteem (150% koeloppervlak)		
D 1.1.11.2	hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	17	0
D 1.1.12	opfokhok met schuine putwand		
D 1.1.12.1	emitterend mestoppervlak maximaal 0,07 m ² , ongeacht groeps grootte	26	5
D 1.1.12.2	emitterend mestoppervlak groter dan 0,07 m ² , echter kleiner dan 0,10 m ² , en in kleine groepen, tot 30 biggen, gehuisvest	9	5
D 1.1.12.3	hokoppervlak groter dan 0,35 m ² , emitterend mestoppervlak groter dan 0,07 m ² , echter kleiner dan 0,10 m ² , in grote groepen, vanaf 30 biggen	22	5
D 1.1.13	volledig rooster met water- en mestkanalen, eventueel voorzien van schuine putwand(en), emitterend mestoppervlak kleiner dan 0,10 m ²	13	5
D 1.1.14	chemisch luchtwassysteem 95% emissiereductie		
D 1.1.14.2	hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	83	0
D 1.1.15	luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch		
D 1.1.15.1	gecombineerd luchtwassysteem 85 % emissiereductie met chemische wasser (lamellenfilter) en waterwasser		
D 1.1.15.1.2	hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	90*	0
D 1.1.15.3	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter		
D 1.1.15.3.2	hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	90*	0
D 1.1.15.4	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser		
D 1.1.15.4.2	hokoppervlak groter dan 0,35 m ²	90*	0

*gecombineerde luchtwasser worden gewaardeerd met extra punten. Voor de puntenberekening wordt 90% ammoniakreductie als uitgangspunt genomen omdat deze gecombineerde wassers ook een bijdrage leveren aan andere duurzaamheidsaspecten.

Dierenwelzijnmaatlat: varkens – gespeende biggen

	Maatregel	Punten
1	Permanent beschikbaar oppervlak per dier: ≥ 0,3 m ² = huidig wettelijk kader ≥ 0,4 m ² (verplicht vanaf 2013) ≥ 0,5 m ² (mogelijk met buitenuitloop van 0,15 m ²) ≥ 0,6 m ² (mogelijk met buitenuitloop van 0,15 m ²)	0 5 10 13

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	$\geq 0,8 \text{ m}^2$ (mogelijk met buitenuitloop van $0,15 \text{ m}^2$)	15
2	Aanwezigheid buitenuitloop, permanent beschikbaar	1
3	Groeps grootte: t/m 9 dieren per hok 10 t/m 19 dieren per hok 20 t/m 29 dieren per hok 30 t/m 49 dieren per hok ≥ 50 dieren per hok	0 2 4 2 0
4	Volledig rooster Dichte vloer $\geq 0,15 \text{ m}^2$ per dier Dichte vloer $\geq 0,20 \text{ m}^2$ per dier Dichte vloer $\geq 0,25 \text{ m}^2$ per dier Dichte vloer $\geq 0,30 \text{ m}^2$ per dier Dichte vloer $\geq 0,40 \text{ m}^2$ per dier	0 1 4 6 8 9
5	Toeslag vloerverwarming	2
6	Toeslag ingestrooide ligruimte, machinaal verstrekt	4
7	Verrijkingmateriaal Materialen zijn permanent beschikbaar, geautomatiseerd verstrekt en toegankelijk. <u>Kwaliteit verrijkingmateriaal:</u> - Bijtbaar - Wroetbaar - Eetbaar - Noviteit	1 1 1 2
8	Toegankelijkheid verrijkingmateriaal (vermenigvuldigingsfactor): - toegankelijk voor 1 of 2 dieren tegelijkertijd - toegankelijk voor 3 t/m 40% van de dieren - toegankelijk voor meer dan 40% en minder dan 75 % van de dieren - toegankelijk voor meer dan 75% van de dieren tegelijkertijd - extra punt voor interactie met buurhokken	Factor 1 2 3 4 1
9	Watermeetsysteem per afdeling (afleesbaar te zijn, direct of via managementsysteem)	1
10	Vorraadvoeding (semi) ad lib: - tenminste 1 vreetplaats per 10 dieren - tenminste 1 vreetplaats per 8 dieren - tenminste 1 vreetplaats per 6 dieren - tenminste 1 vreetplaats per 4 dieren	0 1 2 3
11	Voeren in maaltijden (voor ieder dier een vreetplaats): 0,18 m1 troglengte per dier 0,20 m1 troglengte per dier trogverdelers	3 5 2
12	Oppervlak mestplaats tenminste $0,5 \text{ m}^2$ aaneengesloten= basiseis Uitvoering mestplaats: glad afgewerkte metaalroosters geprofileerde metaalroosters gietijzeren roosters hard kunststofroosters, niet i.c.m. met bolle vloer geplastificeerde metaalroosters	0 1 2 2 3
13	Emissie beperkende inrichting in de stal (luchtwater valt hier derhalve niet onder)	3
14	Inhoud stalruimte $\geq 1,2 \text{ m}^3$ / dier $\geq 1,5 \text{ m}^3$ / dier	2 3
15	Voorkomen hittestress: Conditioneren ingaande stallucht (bijv. luchtinlaat onder bolle vloer, grondwaterkoeling, grondbuisventilatie) Verneveling water boven rooster / douche	3 5
16	Aanwezigheid klimaatgescheiden gebieden: binnen – binnen (onverwarmd onderkomen) binnen – binnen (verwarmd onderkomen)	3 5
17	Directe daglichttoetreding, uitgaande van percentage van lichtdoorlatend oppervlak	

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	in muren of dak ten opzicht van het vloeroppervlak	
	> 2,0 %	2
	> 3,0 %	3
	> 5,0 %	4
18	Schuurvoorziening (schuurpaal / borstel)	2

Diergezondheidsmaatlat: varkens - gespeende biggen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
1	spoelplaats voor voertuigen	3
2	Vuile/ schone weg: Belemmering om het erf op te rijden	1
	Belemmering + vuile/schone weg	4
	Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert	5
	Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert + transportvoertuigen komen niet vlak langs de luchtinlaat.	8
3	Looplijnschets aanwezig en zichtbaar opgehangen	2
4	Erfverharding (min. 2,0 m) aansluitend aan de stallen (rondom)	2
5	Hygiënesluis: indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een gewone kraan,	4
	Indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een knie-, elleboogbediening of een infraroodsensor.	5
	Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche.	7
	Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche en een UV kast	9
6	- quarantaine stal voor aangevoerde opfokgelten minimaal 5 weken of	4
	- eigen opfokafdelingen (controle met milieuvergunning)	8
7	Combiwasser of Chemische lucht wasser	3
	Een absoluut filter	6
8	Afleverplaats voor dieren aan de rand van het bedrijf	3
9	Krachtvoersilo op het schone bedrijfsgedeelte met een aansluitpunt op het vuile bedrijfsgedeelte en bedrijfseigen krachtvoersilo koppelingen	2
10	Mestaanzuigpunt op de vuile weg + aanwezig bedrijfseigen aansluitkoppelingen	2
11	Aanvoersluis voor strooisel en zakgoed	2
12	Kadaverkoeling op de scheiding van de vuile en schone weg	2
13	Extra set kadavertonnen als in de koeling past (één in gebruik, één leegstand)	2
14	Gescheiden stallen per diercategorie (ruimtelijk en klimaat gescheiden)	8
15	Frequente en volledige afvoer van mest uit de afdeling	3
16	Dichte hokafscheiding tussen hokken	3
17	Schoonmaakrobot	3
18	Vaste inweekinstallatie boven hok	3
19	Blauwe centrale hogedrukleiding (minimaal 30 bar)	2
20	Doorspoelinstallatie voor waterleidingen	2
21	Drinkwaterregistratie per afdeling	2
22	Gescheiden systemen voor drinkwater en medicijnen geregeld per afdeling	2
23	Gesloten drinkwaterleidingsysteem	2
24	Kantelbare droogvoerbakken	2
25	Per hok zijn minstens twee drinknippels aanwezig	2

Energiemaatlat: varkens – gespeende biggen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	Bouwkundig	
1	Gemiddelde isolatiewaarde: - 2,5<R<3,5 - 3,5<R<4,5 - R>4,5	1 2 3
2	keuze vloeruitvoering: - volledig rooster; metaal	0

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	kunststof	1
	-gedeelteeljk rooster	2
3	putdiepte: maximaal 0,8 m	1
	Warmte (terug) winning	
4	warmtewisselaar: lucht/lucht	11
5	warmtewisselaar: lucht/water	6
6	warmtewisselaar: water/water	2
7	warmtewisselaar: lucht/grond (grondbuizen)	4
8	luchtaanvoer via grondkanalen	2
9	warmte/koude-opslag in de grond via grondwarmte-wisselaar	9
10	warmte/koude-opslag in de grond via aquifer	9
11	gebruik warmte-overschot van naastliggende activiteit	11
12	warmtepomp	4
13	warmtedak	5
14	rondpompen warmte	1
	Alternatieve energiebronnen	
15	verwarmingsetel gestookt op afvalhout	10
16	warmtekrachtinstallatie gestookt met biomassa	16
17	warmtekrachtinstallatie met behulp van een zuigermotor	14
18	windenergie	
	- vermogen ≤ 25 kW	3
	- vermogen > 25 kW	5
19	zonne-energie	
	- 25% besparing*	1
	- 50% besparing*	3
	- 75% besparing*	5
	- 100% besparing*	7
	Verwarming	
20	HR-ketels aangesloten op een systeem dat alleen een lage temperatuur vraagt, zoals vloerverwarming	6
21	Plaatselijke verwarming d.m.v. infrarood warmtestralers	1
22	verwarmen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	9
	Ventilatie	
23	automatisch gestuurde natuurlijke ventilatie	6
24	meetwaaier en smoorunit	2
25	regeling ventilatoren voor klimaatbeheersing:	
	- ventilatie per afdeling/stal	
	frequentieregeling	2
	- centrale afzuiging	
	triacregeling	2
	frequentieregeling	3
26	hybride ventilatie	1
27	koelen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	2
	Verlichting	
28	daglicht: verdeeld over de afdeling minimaal 2,0% van vloeroppervlak via lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak	2
29	LED-verlichting:	
	- hoofdverlichting	2
30	energiezuinige armaturen	1
31	Bewegingsmelders	1
32	Schemerschakelaars	1
33	gescheiden verlichtingscircuits	1
34	Daglichtkokers	2
	Emissiearme technieken	
35	• technieken met hoog energieverbruik	0
	• technieken met een bovengemiddeld energieverbruik	1
	• technieken met gemiddeld energieverbruik	5
	• technieken met een laag energieverbruik	10

2d Varkens - vleesvarkens

Niveau voor MDV – vleesvarkens

	Bedrijfsomvang ≤ 350 nge	Bedrijfsomvang > 350 nge en ≤ 700 nge	Bedrijfsomvang > 700 nge
	Aantal punten	Aantal punten	Aantal punten
Minimum ammoniakmaatlat	7	7	7
Minimum dierenwelzijnmaatlat	22	26	29
Minimum diergezondheidsmaatlat	15	17	19
Minimum energiemaatlat	10	10	10
Vrije ruimte	9	9	9

De wijze van berekenen van de bedrijfsgrootte in nge is opgenomen in hoofdstuk 1.

Ammoniakmaatlat: varkens – vleesvarkens

Rav nr	Systeem	NH ₃ emissie (kg/ plaats/jr)	Aantal punten NH ₃	Punten energie maatlat**
D 3.2.4.2	Mestopvang in formaldehyde i.c.m. metaalrooster en hokoppervlak > 0,8 m ²	1,1	21	1
D 3.2.6	koeldekstelsysteem (200% koeloppervlak)			
D 3.2.6.1	met metalen roostervloer			
D 3.2.6.1.1	emitterend mestoppervlak maximaal 0,8 m ²	1,2	14	0
D 3.2.6.1.2	emitterend mestoppervlak maximaal 0,5 m ²	1	29	0
D 3.2.6.2	met roostervloer anders dan metaal			
D 3.2.7	mestkelders met (water- en) mestkanaal; mestkanaal met schuine putwand			
D 3.2.7.1	met metalen driekantroosters op het mestkanaal			
D 3.2.7.1.1	emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ²	1	29	5
D 3.2.7.2	met roosters anders dan metalen driekant op het mestkanaal			
D 3.2.7.2.1	emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ²	1,2	14	5
D 3.2.8	biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie			
D 3.2.8.2	hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	1,1	21	0
D 3.2.9	chemisch luchtwassysteem 70% emissiereductie			
D 3.2.9.2	hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	1,1	21	0
D 3.2.12	spoelgotensysteem met metalen driekantroosters			
D 3.2.12.2	hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	1,3	7	1
D 3.2.14	chemisch luchtwassysteem 95% emissiereductie			
D 3.2.14.2	hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	0,18	87	0
D 3.2.15	luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch			
D 3.2.15.1	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met chemische water (lamellenfilter) en waterwaster			
D 3.2.15.1.2	hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	0,53	90*	0
D 3.2.15.2	gecombineerd luchtwassysteem 70% emissiereductie met waterwaster, chemische water en biofilter			
D 3.2.15.2.2	hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	1,05	90*	0
D 3.2.15.3	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met waterwaster, chemische water en biofilter			
D 3.2.15.3.2	hokoppervlak groter dan 0,80 m ²	0,53	90*	0
D 3.2.15.4	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische water			
D 3.2.15.4.2	hokoppervlak groter dan 0,8 m ²	0,53	90*	0

*gecombineerde luchtwaster worden gewaardeerd met extra punten. Voor de puntenberekening wordt 90% ammoniakreductie als uitgangspunt genomen omdat deze gecombineerde wasters ook een bijdrage leveren aan andere duurzaamheidsaspecten.

Dierenwelzijnmaatlat: varkens – vleesvarkens

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
1	<p><u>Permanent beschikbaar oppervlak per dier:</u> $\geq 1,0 \text{ m}^2$ (verplicht vanaf 2013) $\geq 1,2 \text{ m}^2$ $\geq 1,4 \text{ m}^2$ $\geq 1,6 \text{ m}^2$ $\geq 2,25 \text{ m}^2$</p>	<p>6 10 13 15 17</p>
2	<p><u>Groepsgrootte:</u> t/m 14 dieren per hok 15 t/m 39 dieren per hok ≥ 40 dieren per hok</p>	<p>0 1 3</p>
3	<p><u>buitenuitloop</u> Aanwezigheid buitenuitloop ($\geq 0,6 \text{ m}^2/\text{dier}$ en tenminste $0,8 \text{ m}^2$ binnenruimte) <u>zonder</u> klimaatgescheiden gebieden Aanwezigheid buitenuitloop ($\geq 0,6 \text{ m}^2/\text{dier}$ en tenminste $0,8 \text{ m}^2$ binnenruimte) <u>met</u> klimaatgescheiden gebieden</p>	<p>3 8</p>
4	<p><u>Dicht vloeroppervlak per dier:</u> $\geq 0,4 \text{ m}^2$ $\geq 0,5 \text{ m}^2$ $\geq 0,6 \text{ m}^2$ $\geq 0,7 \text{ m}^2$ $\geq 0,9 \text{ m}^2$</p>	<p>5 8 10 12 13</p>
5	<p><u>Uitvoering ligruimte:</u> Stroeve, strak afgewerkte bolle vloer / vloer afschot (63 leroux bij aanleg) Stroeve, strak afgewerkte bolle vloer / vloer afschot (63 leroux bij aanleg) + verwarming Ingestrooide ligruimte</p>	<p>0 2 5</p>
6	<p>Verrijkingmateriaal Materialen zijn permanent beschikbaar, geautomatiseerd verstrekt en toegankelijk. <u>Kwaliteit verrijkingmateriaal:</u> - Bijtbaar - Wroetbaar - Eetbaar - Noviteit</p>	<p>1 1 1 2</p>
7	<p>Toegankelijkheid verrijkingmateriaal (vermenigvuldigingsfactor): - toegankelijk voor 1 vleesvarken gelijktijdig - toegankelijk voor > 40% van de vleesvarkens - toegankelijk voor > 75% van de vleesvarkens - extra punt voor interactie met buurhokken</p>	<p>factor 1 2 3 1</p>
8	<p>Watermeetsysteem per afdeling dient (afleesbaar te zijn, direct of via managementsysteem)</p>	<p>1</p>
9	<p><u>Voorraad voeding (semi) ad lib:</u> tenminste 1 vreetplaats per 6 dieren</p>	<p>3</p>
10	<p><u>Voeren in maaltijden (voor ieder dier een vreetplaats):</u> 0,30 m1 troglengte per dier 0,33 m1 troglengte per dier 0,36 m1 troglengte per dier trogverdelers</p>	<p>2 4 5 2</p>
11	<p><u>Vloeruitvoering mestplaats:</u> - gietijzeren roosters - betonroosters (tenminste 63 Leroux bij aanschaf) - dichte betonvloer (tenminste 63 Leroux bij aanleg) met gierafvoer en dagelijkse mestverwijdering - dik ingestrooide mestruimte met regelmatige mestverwijdering</p>	<p>1 5 3 6</p>
12	<p>Emissiebeperkende inrichting in de stal (luchtwater valt hier derhalve niet onder)</p>	<p>3</p>
13	<p>Inhoud stalruimte $\geq 2,4 \text{ m}^3 / \text{dier}$ $\geq 3,2 \text{ m}^3 / \text{dier}$</p>	<p>2 3</p>
14	<p><u>Voorkomen hittestress:</u> Conditioneren ingaande stallucht (bijv. luchtinlaat onder bolle vloer, grondwaterkoeling, grondbuisventilatie) Verneveling water boven rooster / douche</p>	<p>3 5</p>

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
15	Aanwezigheid klimaatgescheiden gebieden: - binnen – binnen (onderkomen $\geq 0,4 \text{ m}^2/\text{dier}$) - binnen – buiten (uitloop $\geq 0,6 \text{ m}^2/\text{dier}$)	3 5
16	Directe daglichttoetreding: tenminste 2,0 % van het vloeroppervlak via lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak	2
17	Schuurvoorziening (schuurpaal / borstel)	2

Diergezondheidsmaatlat: varkens – vleesvarkens

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
1	spoelplaats voor voertuigen	3
2	Vuile/ schone weg: Belemmering om het erf op te rijden Belemmering + vuile/schone weg Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert + transportvoertuigen komen niet vlak langs de luchtinlaat.	1 4 5 8
3	Erfverharding (min. 2,0 m) aansluitend aan de stallen	2
4	Hygiënesluis: indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een gewone kraan, Indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een knie-, elleboogbediening of een infraroodsensor. Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche. Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche en een UV kast	4 5 7 9
6	Combiwasser of Chemische lucht wasser Een absoluut filter	3 6
7	Afleverplaats voor dieren aan de rand van het bedrijf	3
8	Krachtvoersilo op het schone bedrijfsgebied met een aansluitpunt op het vuile bedrijfsgebied en bedrijfseigen krachtvoersilo koppelingen.	2
9	Mestaanzuigpunt op de vuile weg + aanwezig bedrijfseigen aansluitkoppelingen	2
10	Aanvoersluis voor strooisel en zakgoed	2
11	Kadaverkoeling op de scheiding van de vuile en schone weg	2
12	Extra set kadavertonnen als in de koeling past (één in gebruik, één leegstand)	2
13	Gescheiden stallen per diercategorie (ruimtelijk en klimaat gescheiden)	8
14	Frequente en volledige afvoer van mest uit de afdeling	3
15	Dichte hokafscheiding tussen hokken	3
16	Schoonmaakrobot	3
17	Vaste inwekeinstallatie boven hok	3
18	Blauwe centrale hogedrukleiding (minimaal 30 bar)	2
19	Doorspoelinstallatie voor waterleidingen	2
20	Drinkwaterregistratie per afdeling	2
21	Gescheiden systemen voor drinkwater en medicijnen geregeld per afdeling	2
22	Gesloten drinkwaterleidingsysteem	2
24	Kantelbare droogvoerbakken	2
25	Per hok zijn minstens twee drinknippels aanwezig	2

Energiemaatlat: varkens – Vleesvarkens

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	Bouwkundig	
1	Gemiddelde isolatiewaarde: - $2,5 < R < 3,5$ - $3,5 < R < 4,5$ - $R > 4,5$	1 2 3
2	Putdiepte maximaal 1,0 m	1
	Warm(te-terug)winning	
3	warmtewisselaar: lucht/lucht	10
4	warmtewisselaar: lucht/water	6
5	warmtewisselaar: water/water	2

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
6	warmtewisselaar: lucht/grond (grondbuizen)	3
7	luchtaanvoer via grondkanalen	1
8	warmte/koude-opslag in de grond via grondwarmte-wisselaar	8
9	warmte/koude-opslag in de grond via aquifer	8
10	gebruik warmte-overschot van naastliggende activiteit	10
11	warmtepomp	3
12	warmtedak	4
13	rondpompen warmte	1
	Alternatieve energiebronnen	
14	verwarmingsketel gestookt op afvalhout	10
15	warmtekrachtinstallatie gestookt met biomassa	16
16	warmtekrachtinstallatie met behulp van een zuigermotor	14
17	Windenergie	
	- vermogen ≤ 25 kW	4
	- vermogen > 25 kW	7
18	zonne-energie	
	- 25% besparing*	2
	- 50% besparing*	4
	- 75% besparing*	7
	- 100% besparing*	10
	Verwarming	
19	HR-ketels aangesloten op een systeem dat alleen een lage temperatuur vraagt, zoals vloerverwarming	6
20	verwarmen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	8
	Ventilatie	
21	automatisch gestuurde natuurlijke ventilatie	9
22	meetwaaier en smoorunit	1
23	regeling ventilatoren voor klimaatbeheersing: ventilatie per afdeling/stal:	
	- triacregeling	1
	- frequentieregeling	2
	centrale afzuiging:	
	- triacregeling	2
	- frequentieregeling	3
24	cascaderegeling ventilatoren	2
25	hybride ventilatie	1
26	koelen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	3
	Verlichting	
27	daglicht: verdeeld over de afdeling minimaal 2,0% van vloeroppervlak via lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak	2
28	LED-verlichting:	
	- Hoofdverlichting	4
29	verticaal opgehangen HFTL-verlichting	1
30	energiezuinige armaturen	1
31	Bewegingsmelders	1
32	Schemerschakelaars	1
33	gescheiden verlichtingscircuits	1
34	Daglichtkokers	2
	Emissiearme technieken	
35	• technieken met hoog energieverbruik	0
	• technieken met een bovengemiddeld energieverbruik	1
	• technieken met gemiddeld energieverbruik	5
	• technieken met een laag energieverbruik	10

2e Varkens - dekberen

Niveau voor MDV – dekberen op gespecialiseerd berenbedrijf

	Bedrijfsomvang ≤ 350 nge	Bedrijfsomvang > 350 nge en ≤ 700 nge	Bedrijfsomvang > 700 nge
	Aantal punten	Aantal punten	Aantal punten
Minimum ammoniakmaatlat	69	69	69
Minimum dierenwelzijnmaatlat	15	18	20
Minimum diergezondheidmaatlat	16	18	20
Minimum energiematlat	4	4	4
Vrije ruimte	2	2	2

Niveau voor MDV – dekberen op zeugenbedrijf met >3% berenplaatsen i.r.t. aantal zeugenplaatsen

	Bedrijfsomvang ≤ 350 nge	Bedrijfsomvang > 350 nge en ≤ 700 nge	Bedrijfsomvang > 700 nge
	Aantal punten	Aantal punten	Aantal punten
Minimum ammoniakmaatlat	69	69	69
Minimum dierenwelzijnmaatlat	10	12	13
Minimum diergezondheidmaatlat	12	14	15
Minimum energiematlat	4	4	4
Vrije ruimte	2	2	2

De wijze van berekenen van de bedrijfsomvang in nge is opgenomen in hoofdstuk 1.

Ammoniakmaatlat: varkens – dekberen

Rav nr	systeem	Aantal punten	Punten energie maatlat**
D 2.1	biologisch luchtwassysteem 70% emissiereductie	69	0
D 2.2	chemisch luchtwassysteem 70% emissiereductie	69	0
D 2.3	chemisch luchtwassysteem 95% emissiereductie	95	0
D 2.4	luchtwassystemen anders dan biologisch of chemisch		
D 2.4.1	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met chemische wasser (lamellenfilter) en waterwasser *	90*	0
D 2.4.2	gecombineerd luchtwassysteem 70% emissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter *	90*	0
D 2.4.3	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met waterwasser, chemische wasser en biofilter *	90*	0
D 2.4.4	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser *	90*	0

*gecombineerde luchtwasser worden gewaardeerd met extra punten. Voor de puntenberekening wordt 90% ammoniakreductie als uitgangspunt genomen omdat deze gecombineerde wassers ook een bijdrage leveren aan andere duurzaamheidsaspecten.

Dierenwelzijnmaatlat: varkens – dekberen

	Maatregel	Punten
1	<u>Permanent beschikbaar oppervlak per dier jonger dan 12 mnd: (alleen voor KI-stations)</u>	
	≥ 5 m ²	2
	≥ 6 m ²	4
	≥ 7 m ²	6
	<u>Permanent beschikbaar oppervlak per dier van 12 mnd tot 18 mnd: (alleen voor KI-stations)</u>	
	≥ 6 m ²	2
	≥ 7 m ²	4
<u>Permanent beschikbaar oppervlak per dier ouder dan 18 mnd:</u>	> 7 m ²	2
	> 8 m ²	4

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	<u>Indien hok ook als dekruimte wordt gebruikt is 10 m² minimum.</u>	
	Aanwezigheid overkapte buitenuitloop ($\geq 3,0$ m ²)	3
	Weidegang (> 100 m ²)	10
2	<u>dichte vloer:</u> Dichte vloeroppervlak / dier: > 75 % Dichte vloeroppervlak / dier: 100 %	2 5
	<u>Uitvoering ligruimte:</u> Bolle dichte vloer, vloer onder afschot, met vloerverwarming	2
	dichte vloer met dikke strooisellaag	10
3	Hok heeft tenminste 1 dichte wand van minimaal 70 cm hoog.	4
4	dieren moeten beschikking hebben over substraat / instrooimateriaal	
	– geautomatiseerde strooiselverstreking	10
	– ander spelmateriaal volgens beoordeling MDV verrijkmateriaal	5
5	minimaal 2 maal daags voeren (geautomatiseerd)	2
	Watermeetsysteem per afdeling (afleesbaar te zijn, direct of via managementsysteem)	1
6	Vloeruitvoering:	
	– volledig dichte vloer / beerroosters, dik laag strooisel	3
	– roostervloer: betonroosters (tenminste 63 Leroux bij aanschaf)	2
7	Voorkomen hittestress:	
	– Conditioneren ingaande stallucht	3
8	Directe daglichttoetreding, uitgaande van percentage van lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak ten opzicht van het vloeroppervlak	
	$> 2,0$ %	2
	$> 3,0$ %	3
	$> 5,0$ %	4
9	Schuurvoorziening (schuurpaal / borstel)	2

Diergezondheidsmaatlat: varkens – dekberen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
1	spoelplaats voor voertuigen	3
2	Vuile/ schone weg:	
	Belemmering om het erf op te rijden	1
	Belemmering + vuile/schone weg	4
	Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert	5
	Belemmering + vuile/ schone weg + geen ventilatieopeningen in buitenmuur die als afscheiding fungeert + transportvoertuigen komen niet vlak langs de luchtinlaat.	8
3	Erfverharding (min. 2,0 m) aansluitend aan de stallen (rondom)	2
4	Hygiënesluis:	
	indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een gewone kraan,	4
	Indien de hygiënesluis een wasbak heeft die is voorzien van een knie-, elleboogbediening of een infraroodsensor.	5
	Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche.	7
	Indien de hygiënesluis voorzien is van een wasbak met (gewone of andere) kraan en een douche en een UV kast	9
5	- quarantaine stal voor aangevoerde opfokgelten minimaal 5 weken of	4
	- eigen opfokafdelingen (controle met milieuvergunning)	8
6	Combiwasser of Chemische lucht wasser	3
	Een absoluut filter	6
7	Afleverplaats voor dieren aan de rand van het bedrijf	3
8	Krachtvoersilo op het schone bedrijfsgedeelte met een aansluitpunt op het vuile bedrijfsgedeelte en bedrijfseigen krachtvoersilo koppelingen	2
9	Mestaanzuigpunt op de vuile weg + aanwezig bedrijfseigen aansluitkoppelingen	2
10	Aanvoersluis voor strooisel en zakgoed	2
11	Kadaverkoeling op de scheiding van de vuile en schone weg	2
12	Extra set kadavertonnen als in de koeling past (één in gebruik, één leegstand)	2
13	Gescheiden stallen per diercategorie (ruimtelijk en klimaat gescheiden)	8

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
14	Frequente en volledige afvoer van mest uit de afdeling	3
15	Dichte hokafscheiding tussen hokken	3
16	Schoonmaakrobot	3
17	Vaste inweekinstallatie boven hok	3
18	Blauwe centrale hogedrukleiding (minimaal 30 bar)	2
19	Doorspoelinstallatie voor waterleidingen	2
20	Drinkwaterregistratie per afdeling	2
21	Gescheiden systemen voor drinkwater en medicijnen geregeld per afdeling	2
22	Gesloten drinkwaterleidingsysteem	2

Energiemaatlat: varkens – dekberen

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
	Bouwkundig	
1	Gemiddelde isolatiewaarde: - 2,5<R<3,5 - 3,5<R<4,5 - R>4,5	1 2 3
2	putdiepte: maximaal 1,0 m	1
	Warm(te-terug)winning	
3	warmtewisselaar: lucht/lucht	11
4	warmtewisselaar: lucht/water	6
5	warmtewisselaar: water/water	1
6	warmtewisselaar: lucht/grond (grondbuizen)	4
7	luchtaanvoer via grondkanalen	2
8	warmte/koude-opslag in de grond via grondwarmte-wisselaar	9
9	warmte/koude-opslag in de grond via aquifer	9
10	gebruik warmte-overschot van naastliggende activiteit	11
11	warmtepomp	4
12	warmtedak	5
13	Rondpompen warmte	1
	Alternatieve energiebronnen	
14	verwarmingsketel gestookt op afvalhout	10
15	warmtekrachtinstallatie gestookt met biomassa	16
16	warmtekrachtinstallatie met behulp van een zuigermotor	14
17	Windenergie - vermogen ≤ 25 kW - vermogen > 25 kW	3 5
18	zonne-energie - 25% besparing* - 50% besparing* - 75% besparing* - 100% besparing*	1 3 5 7
	Verwarming	
19	verwarmen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	9
	Ventilatie	
20	automatisch gestuurde natuurlijke ventilatie	6
21	meetwaaier en smoorunit	2
22	regeling ventilatoren voor klimaatbeheersing : ventilatie per afdeling/stal: -frequentieregeling centrale afzuiging: - triacregeling - frequentieregeling	2 2 3
23	hybride ventilatie	1
24	koelen ingaande lucht door middel van een water/lucht wisselaar	2
	Verlichting	
25	daglicht: verdeeld over de afdeling minimaal 2,0% van vloeroppervlak via lichtdoorlatend oppervlak in muren of dak	2
26	LED-verlichting: hoofdverlichting	2
27	natrium lampen	1

	<i>Maatregel</i>	<i>Punten</i>
28	verticaal opgehangen HFTL-verlichting	1
29	energiezuinige armaturen	1
30	Bewegingsmelders	1
31	Schemerschakelaars	1
32	gescheiden verlichtingscircuits	1
33	Daglichtkokers	2
	Emissiearme technieken	
34	<ul style="list-style-type: none"> • technieken met hoog energieverbruik • technieken met een bovengemiddeld energieverbruik • technieken met gemiddeld energieverbruik • technieken met een laag energieverbruik 	<p>0</p> <p>1</p> <p>5</p> <p>10</p>